

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De secundo gradu Humilitatis. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](#)

illam habens anima nullo modo potest recordari Dei &c. & facit eam, desperare de Deo & de omnibus bonis eius: & cogitare quia quidquid Deus ei concessit & dedit, ad maiorem eius desperationem & damnationem permisit. Quæ Sancta ista c. 19. fuscè prosequitur, narrans quomodo haec falsa humilitas (quam tentatione dæmonis adscribit, & ea se per duos circiter annos tormentatam ait) omnes suos defectus sibi offendit, & ut ab aliis quoque agnoscerentur, & à Deo puniuntur, instigabat. Addit tamen etiam per hanc falsam humilitatem, seu tentationem dæmonis, animam purgari à superbia, & à dæmonibus, & in illâ acquiri veram humilitatem, non quidem per se, sed, ut in scholis loquimur, occasionaliter.

Sicut ergo in aliis virtutibus, excessus sunt fugiendi, ita & in exercitio humilitatis, ne deficiat in pusillanimitate & desperationem, culpa nostra, vel dæmonis tentatione. Nam virtus ipsa per se id non efficit: quia ut bene ait S. Augustinus 2. de lib. arb. c. 8. & 19. Et S. Thomas 1.2. q. 55. a. 4. *Virtus est bona qualitas mentis, quā recte vivitur, quā nemo male vivit.* Scilicet vivendo eius habitu, & illi non adiungendo suos actus, qui sepe, vel à naturali passione inordinatè hominem mouente ad opes prauum, vel à dæmonis immediata tentatione, vel à prauo habitu aq[ui]sito, oriuntur, & contrarij sunt virtutibus, per excessum, vel defectum. Quo sensu S. Antonius Abbas serm. de vanit. mundi dixit: *Virutem nobis contulit Deus, quā possumus, & quod equum & rectum perficere, & non per ipsam potius iniquitatem exercemus.*

59. Ad hoc caput spectat cognitio, quam seruit Dei habent de honore, qui eis desertor ob sanctitatis opinionem, quam apud alios habent, & iniuit patiuntur, sed Deus ita vult fieri. Quā de re quadam vice S. Gertrudis sic allocuta est Dominum l. 4. c. 35. insinuat. diu. piet. *Eia cur permititis Domine, ut aliquis respiciat me, aut reuereat ut sanctam, cum tu Dominus omnium, in terris voluisti esse nouissimum virorum, & tibi sit summe laudabile quid Eleci tui despici & vilipendi habeantur in hoc mundo, quia eo magis coequantur tibi in gloria, quo contemptibiles afflantur in terra?* Respondit Dominus: *Verbum meum est per Prophetam: Iubilate Deo omnis terra. Et infra: Date gloriam landi eius. Permitto ergo, ut nomelli in Spiritu sublimioris de te sentientes tibi dulciter afficiantur, neque benignius respiciant, ut illos per hoc sanctificem, & gratia mea cooptem, nec non mihi magis gratos efficiam.* Ad quod illa: *Dominne, quid de me fecisti illos per hoc sanctificas, per quod ego desecuti contra te?* Respondit Dominus: *Ego anteum ornatum tuum, id est gratiam, quam in te posui, delector sicut nient, colori vermeilare.* Unde per hoc verbum (fusco) intellexit signari, quid cum homo aliqua sibi beneficia impensa recolit, se humano affectu acceptasse, & interim dolens humiliatur, per talen humilitatem tanq[ue] magis placet Deo, sicut niger color cui-

dentius aurum distinguit. Per hoc autem quod Dominus ait (ac nitenti colore) recognouit, quod gratitudo illa quā quis acceptat beneficia tam à Deo, quam ab hominibus propter Deum sibi impensa, magis habitat animam ad quolibet dona Dei suscipienda & conservanda. Quia quidem etsi vera sint, tamen ex parte nostrâ humiliamus nos quām possimus maximum, & contemptum nostri amemus, & bonis modis quaramus tristis enim est & infans, inquit S. Bernardus serm. de subiectione nostræ voluntatis ad Diuinam, quicunque in alia rite meriti, nisi in solâ dignitate confidit. Apud Dominum, fratres, ius habere non possumus, quoniam in multis offendimus omnes; sed ne fallere eum, ipse enim non ita abscondita cordis, quantum magis opera manifesta: utique ne resistere viribus, quoniam omnipotens est. Quid ergo restat, nisi ad humilitatis remediu[m] totâ mente con fugere, & quicquid in aliis minus habemus, de eâ supplere? Quod ut faciamus faciliter suaderet alio in loco serm. 1. de altitud. & bass. cordis: *Eia semper magis attende, quæ alius habet, tu non habes: quod hec cogitatio te humilitate te custodiat, & à descensu temeritatis elonget, magis autem & accendat desiderio proficiendi.*

CAPUT SEPTIMUM.

De Secundo Gradu Humilitatis.

Quoad secundum gradum humilitatis, qui est in Confessione sacramentali sua peccata aperire, dubitari potest, quomodo sit actus & gradus humilitatis, cum sit actus penitentia, & necessario adhibendus ab iis, qui suscipiunt sacramentum penitentie, in quo ad integratatem Confessionis Sacramentalis requiritur integra manifestatio omnium peccatorum mortalium, quorum quis meminit?

Sed dicendum est, uti constat ex Theologia, eundem actum virtutis posse pertinere ad diueras virtutes, si fiat ob diuersa motiva propria cuiusque virtutis. Et ita manifestatio Sacramentalis peccati, ad placandum Deum, detestatione & confessione illius, & voluntate satisfaciendi, ac proposito emendationis facta, spectat ad virtutem penitentiae, eiusdem vero manifestatio facta ex animo vilipensionis nostræ, & ex studio deprimenti nos ob Dei reuerentiam, & subiiciendi nos hac ratione, & Deo, & Confessario, est actus humilitatis, ideoque à Sanctis frequentatus, etiam extra necessitatem Sacramentalis absolutionis.

Et ita S. Prosper li. 3. de virtute contemplationis, ca. 3. inter actus humilitatis id numerat: *Superbi, inquit, vita sua à se alienando, perueritatem sua voluntatis excusant; humiles vero, si que peccata commiserint, voluntarie confessando, semeipos accusant.*

Et S. Benedictus in sua Regula cap. 7. quintum humilitatis gradum esse ait: *Si omnes cogitationes malas cordis suo aduenientes, vel mala à se*

ab-

absonē commissa, per humilem confessionem Abbati non celauerit suo.

60. Et S. Gregorius in Psal. 3, p̄mit. Hec sunt vera humilitatis testimonia, & iniquitatem suam quemque agnoscere, & cognitam voca Confessionis aperire, & enuntiatam penitentia satisfactio delere.

Sic S. Bernardus lerm. I. de Circumcis. Habet & à Prelatis, testimonium, quisque & peccata secularis vite, & huius quoque temporis negligencias, humili eis & purā confessione iudicanda semper exponit, & eorum satisfacere studet arbitrio.

Sic S. Carolus Boromaeus post primam confessionem generalem totius vite bene factam Romæ initio suæ ad vitam sanctiorem conuersio postea non semel eam iteravit, semel confitendo cuidam Episcopo sancto, ex Congregatione S. Pauli, Barnabitarum dictâ, ad Episcopatum assumptu, & aliquot diebus ante mortem eam iteravit coram Patre Francisco Adorno, è nostrâ Societate, quo Mediolani vtebatur pro Patre spirituali, & suo in rebus spiritualibus, multis ante mortem annis, perpetuo directore.

Sic noster P. Bernardinus Realinus ad sui humiliacionem cuilibet Rectori novo, aduenienti ad gubernationem Collegij Aletini, in quo diu vixit & mortuus est, solebat aperire in Confessione præcipua vita sæcularis peccata, vt accepi ab eius familiaribus, & si recte memini, legi in Processibus authoritate Apostolica factis, pro eius Canonizatione.

Sic & noster S.P. Ignatius, cùm fuisset à sociis electus primus Præpositus Generalis nostræ Societatis, & præ humilitate nollet hoc officiu acceptare, & tandem cogentibus Sociis tergiversaretur, rem ad suum Confessarium detulit, cui vt persuaderet suam indignitatem & insufficientiam pro gubernanda nostrâ Societate, totius vite suæ criminâ aperuit, vii scribit Ribad. libr. 3, cap. 1. sed nil effecit: eo enim maximè virgente, coactus est S. Pater Sociorum voluntati cedere, & gubernationem Societatis acceptare.

Idem alias, cuidam Fratri ad sæculum redire volenti, ed quod peccatum in seculo admissum explicare vercundia prohiberetur, ipse vitam suam, quam dederat in seculo, in vanitate sensus fuit, ei familiarissimi exposuit, vt illum sibi minus pudere, & Deo sentire in bonitate disceret. Ribad. libr. 5, cap. 2.

Idem Lutetiae, vt Sacerdotem quandam Religiosum, vitâ profanum ac perditum, sibi propter morum dissimilitudinem maximè infestum sanaret, si preterita vita criminâ præter quotidiana leviora, & delicta inuentus sua recensuit in Confessione, & ita eum ad meliorem vitam convertit. Ribad. l. 5, c. 10.

Sic multi alii magni Dei serui fecerunt & faciunt, quibus annumerandus est S. Philippus Neri Fundator Congregationis Oratorij, qui antequam maneret in domicilio Congre-

gationis Oratorij, quod est ad templum S. Maria in Vallicellâ, & postea cum eō le transtulisse, ex domicilio S. Hieronymi à charitate nuncupatus, sito prope palatum Ducis Farnesi, quadri a fuit. Præpositus Generalis, semper confitebatur Ordinari nostro P. Ioanni Baptista Perusco, tunc Penitentiario S. Petri, sed postquam Præposituram Congregationis transtulit in Castalem Baronum Soranum, eum qui postea fuit S.R.E. Cardinalis, huc cœpit confiteri ordinari, tamen certis anni temporibus, veniebat ad Parrem Ioannem Baptistam Perulicum, eique veluti per Confessionem generalem sua peccata dегебат, ut audiui Romæ Anno 1596, ab ipsomet P. Ioanne Baptista Perusco uno anno post mortem S. Philippi Neri.

CAPUT OCTAVUM.

De Tertio Gradu humilitatis.

Quoad tertium gradum humilitatis, qui consistit in hoc, vt alius aperiamus ea extra Confessionem sacramentalem, quæ nos humiliare possunt, & ad nostri vilipendionem inducere, dubium non est, verè humiles id exequi, sive iussos, sive sponte, & quidem studio humiliandi se. Humilitas enim filia est, inquit S. Dorotheus doct. 2. sūi ipsius perpetua accusatio: sic Sancti magni etiam libris à se scriptis, grauiora sua peccata detexerunt. Sic Jonas nautis indicauerat, quid fugeret a facie Domini: eni alia aliqua exempla addi possunt.

Primum exemplum esse potest illud apud S. Ioan. Climacum gr. 4. qui narrat se in quodam Monasterio vidisse quendam latronem conuersum, dum petuisse recipi ad vitam Monasticam, iussum à Praefide Monasterij, sine illâ cunctatione prius ipso soli promptè confessum, quidquid in seculo iniustum operatus esset, deinde in Ecclesiâ coram 230. monachis, hec ipsa jugulatum, & per species dixisse: non tantum qua per corpus, præter naturam, ac secundum naturam, in irrationabilibus & mutiis animalibus deliquerat, verum etiam veneficia, & homicidia, & qua audire & scriptura tradere fas non est, omnino nihil reticuisse, & ita Fratribus aggregatum prius consum.

Secondum exemplum in prato spirituali ca. xi. Abbatis Andreæ Mescenij, quem cùm senex quidam, hospitio suscepimus, dixisset serto abstulisse numismata (quod ille senex vbi posuisse oblitus erat.) Andreas pallio vendito pro numismate, prostratus illi, veniam petuit & dixit: Ignosce Abba, quia Satanai decepit me, & accepi numisma tuum, quod tamen non accepserat. Alia exempla habes infra, libr. 2. cap. 5. numer. 142.

Tertium exemplum, est S. Francisci, in cuius vita à S. Bonaventurâ scriptâ c. 6. hæc legimus: Sapientia populi merita in eo sanctitatis extollerent, præstebat alicui Fratri, vt in contrarium, verba ipsum vilificans,